

Watertoets wijziging bestemmingsplan ZMC

Ruimtelijke onderbouwing

Zaans Medisch Centrum

maart 2013

Watertoets wijziging bestemmingsplan ZMC

Ruimtelijke onderbouwing

dossier : BA9055-100-105

registratienummer : LW-AF20122091

versie : 5.0

classificatie : Openbaar

Zaans Medisch Centrum

maart 2013

INHOUD**BLAD**

1	INLEIDING	3
1.1	Aanleiding	3
1.2	Doelstelling	3
1.3	De watertoets	4
1.4	Leeswijzer	4
2	BELEID EN REGELGEVING	5
2.1	Europese Kaderrichtlijn Water	5
2.2	Rijksbeleid	5
2.2.1	Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)	5
2.2.2	Het Nationaal Waterplan (opvolger NW4)	5
2.3	Provinciaal beleid	6
2.3.1	Provinciaal Waterplan Noord-Holland 2010-2015	6
2.4	Waterschapsbeleid	7
2.4.1	Waterbeheersplan 4, 2010-2015	7
2.4.2	Raamplan Bescherming tegen Wateroverlast (2004)	7
2.4.3	Beheersplan Waterkering 2006-2010	8
2.4.4	Overige (procesinstrumenten)	8
2.5	Gemeentelijk beleid	9
2.5.1	Waterplan 'Zaans Blauw'	9
3	HUIDIGE SITUATIE EN VOorgenomen BESTEMMINGSPAN WIJZIGING	10
4	WATERHUIshouDKUNDIGE GEBIEDSBESCHRIJVING	12
4.1	Inleiding	12
4.2	Oppervlaktewater	12
4.3	Grondwater	12
4.4	Kunstwerken	14
4.5	Keringen	14
4.6	Beheer en onderhoud	14
4.7	Riolering	14
5	WENSEN, EISEN EN RANDVOORWAARDEN	15
5.1	Uitgangspunten Hoogheemraadschap	15
6	TOEKOMSTIGE SITUATIE	17
6.1	Watersysteem	17
6.2	Riolering	17
6.3	Waterkering	18
6.4	Hemelwaterkwaliteit	18
6.5	Overige toekomstige ontwikkelingen	18
7	COLOFON	19

BIJLAGE 1: Reactie Hoogheemraadschap op concept WHP

1 INLEIDING

1.1 Aanleiding

Het Zaans Medisch centrum (ZMC) is voornemens een nieuw ziekenhuis met zorgboulevard, zorghotel en supermarkt op het parkeerterrein van het huidige ZMC te realiseren. Wanneer dit gereed is, zal het huidige ZMC worden gesloopt. Voor dit project zal eerst sloop van het voormalige zusterhuis plaatsvinden en kan daarna worden gestart met de aanleg van parkeergarages op het vrijkomende terrein van de gebouwen en de parkeerplaatsen, waarna de overige delen van het nieuwe complex worden gebouwd.

Figuur 1: Locatie ZMC

Voor de realisatie van het ziekenhuis en de zorgboulevard is een wijziging van het bestemmingsplan nodig. Bij de besluitvorming over het bestemmingsplan is het van belang inzicht te hebben in de haalbaarheid van de bestemmingen vanuit het juridisch-wettelijk kader. Hiervoor wordt een ruimtelijke onderbouwing bij het bestemmingsplan opgesteld.

Een onderdeel van de ruimtelijke onderbouwing is het opstellen van een waterparagraaf en het doorlopen van het watertoetsproces. Onderhavig rapport is hier het resultaat van.

1.2 Doelstelling

Doel van dit plan is om waterhuishoudkundig het wettelijk en beleidsmatig kader, de effecten van de aanleg en het gebruik in beeld te brengen.

Het waterhuishoudkundig plan:

- Maakt inzichtelijk hoe het huidige watersysteem functioneert;
- Maakt duidelijk hoe ingrepen in het watersysteem binnen het ontwerp passen;
- Maakt duidelijk welk effect het plan heeft op oppervlakte- en grondwater;
- Geeft inzicht in het toekomstige watersysteem.

1.3 De watertoets

Gelijktijdig aan het opstellen van dit plan wordt het proces van de watertoets doorlopen. De 'watertoets' is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen expliciet en op evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is niet een toets achteraf, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder met elkaar in gesprek brengt in een zo vroeg mogelijk stadium.

Het kader voor de Watertoets is het vigerende beleid (vierde Nota waterhuishouding, Waterbeleid 21^e eeuw, Europese Kaderrichtlijn water, vijfde Nota over de ruimtelijke ordening).

In het kader van het watertoetsproces is dit plan ter toetsing aan het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier voorgelegd. De reactie van het Hoogheemraadschap is als bijlage 1 opgenomen. De opmerkingen van het hoogheemraadschap zijn in dit rapport verwerkt.

1.4 Leeswijzer

In hoofdstuk 2 wordt relevant beleid- en regelgeving aangegeven. Hoofdstuk 3 beschrijft de huidige situatie en de voorgenomen ontwikkeling. Hoofdstuk 4 geeft een gebiedsbeschrijving, Hoofdstuk 5 gaat in op de uitgangspunten, randvoorwaarden en wensen vanuit het waterschap en de provincie. Hoofdstuk 6 beschrijft het toekomstige watersysteem.

2 BELEID EN REGELGEVING

Op het gebied van waterbeleid zijn verschillende wet – en regelgeving relevant. Op Europees niveau is de Kaderrichtlijn Water (KRW) ingevoerd. Het landelijke beleid is verwoord door de Commissie Waterbeheer 21^e eeuw (WB21, trits ‘vasthouden – bergen – afvoeren’), het Nationaal Waterplan, het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) en het Nationaal Bestuursakkoord Waterketen.

2.1 Europese Kaderrichtlijn Water

De kaderrichtlijn Water richt zich op de bescherming van landoppervlaktewater, overgangswater, kustwater en grondwater. De KRW schrijft voor dat elke overheid bindende plannen maakt om de waterkwaliteit in 2015 tot een goede toestand te verbeteren. Uiterlijk in 2027 moet die goede toestand zijn behaald. Deze plannen worden per stroomgebied samengevoegd tot een stroomgebiedbeheerplan. Brussel controleert of alle lidstaten hun beloftes nakomen.

2.2 Rijksbeleid

2.2.1 Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW)

Het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW) is een overeenkomst tussen het Rijk, het Interprovinciaal Overleg, de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en de Unie van Waterschappen. Het beleid van Waterbeheer 21^e eeuw (WB21) en de Kaderrichtlijn Water (KRW) zijn belangrijke peilers van het akkoord. Het NBW heeft tot doel om in 2015 het watersysteem op orde te hebben en daarna op orde te houden, anticiperend op veranderende omstandigheden zoals de verwachte klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en toename van verhard oppervlak. Uitwerking van veiligheid en het voorkomen van wateroverlast vindt, waar nodig en mogelijk, plaats op een integrale werkwijze waarbij de aanpak van watertekorten, tegengaan van verdroging en verdere verbetering van de waterkwaliteit worden betrokken. Eén en ander is een logisch vervolg en nadere uitwerking van het vigerende beleid uit de Vierde Nota Waterhuishouding (1998).

2.2.2 Het Nationaal Waterplan (opvolger NW4)

In december 2009 heeft het kabinet het Nationaal Waterplan vastgesteld. Dit plan geeft op hoofdlijnen aan welk beleid het Rijk in de periode 2009 - 2015 voert om te komen tot een duurzaam waterbeheer. Het Nationaal Waterplan richt zich op bescherming tegen overstromingen, voldoende en schoon water en diverse vormen van gebruik van water. Ook worden de maatregelen genoemd die hiervoor worden genomen.

Het Nationaal Waterplan is de opvolger van de Vierde Nota Waterhuishouding uit 1998 en vervangt alle voorgaande nota's waterhuishouding. Het Nationaal Waterplan is opgesteld op basis van de Waterwet die met ingang van 22 december 2009 van kracht is. Op basis van de Wet ruimtelijke ordening heeft het Nationaal Waterplan voor de ruimtelijke aspecten de status van structuurvisie.

In het Nationaal Waterplan geeft het Rijk aan dat wordt vastgehouden aan de ingezette koers voor het reduceren van verontreinigende stoffen in het oppervlaktewater, namelijk een combinatie van de principes: aanpak bij de bron, hergebruik, zuivering en ‘de vervuiler betaalt’.

Meer dan voorheen wordt aandacht gegeven aan de inrichting van het watersysteem. De sanering van bronnen wordt zoveel als mogelijk landelijk of Europees aangepakt. Het uitvoeringsprogramma diffuse bronnen wordt voortgezet. Het vergunnen van lozingen wordt zo veel als mogelijk vervangen door algemene regels. Om gebiedspecifieke differentiatie mogelijk te maken gaat het nationaal waterplan voort op de reeds ingeslagen weg om aan bevoegde instanties ruimte te laten om met maatwerkvergunningen aanvullende bescherming van het watersysteem te realiseren.

2.3 Provinciaal beleid

2.3.1 Provinciaal Waterplan Noord-Holland 2010-2015

“Het motto van het Provinciaal Waterplan 2010-2015 is beschermen, benutten, beleven en beheren van water. De klimaatverandering, het steeds intensievere ruimtegebruik in Noord-Holland en de toenemende economische waarde van wat beschermd moet worden, vragen om een herbezinning op de waterveiligheid, het waterbeheer en de ruimtelijke ontwikkeling.

In het Waterplan wordt per thema behandeld wat de Provincie zelf doet tot en met 2015 en wat ze verwacht van Rijk, Rijkswaterstaat, waterschappen, gemeenten, terreinbeheerders en bedrijfsleven. De 4 strategische waterdoelen worden in het Waterplan als volgt geformuleerd:

- Provincie waarborgt met waterschappen en Rijkswaterstaat voldoende bescherming van mens, natuur en bedrijvigheid tegen overstromingsrisico's via het principe: preventie (het op orde houden van de waterkeringen met aandacht voor ruimtelijke kwaliteit), gevolgschade beperken (bijvoorbeeld waterbestendig bouwen daar waar nodig) en rampenbeheersing (bijvoorbeeld goede vluchtroutes en informatievoorziening).
- Provincie zorgt samen met waterschappen, gemeenten en Rijkswaterstaat dat water in balans en verantwoord benut en beleefd wordt door mens, natuur en bedrijvigheid. Het watersysteem en de beleving van het water worden versterkt door deze te combineren met natuurontwikkeling, recreatie en/of cultuurhistorie.
- Provincie zorgt samen met gemeenten, waterschappen, Rijkswaterstaat en drinkwaterbedrijven voor schoon en voldoende water. Dat wordt gedaan door een kosteneffectief en klimaatbestendig grond- en oppervlaktewatersysteem.
- Provincie zorgt samen met gemeenten, waterschappen en belanghebbenden voor maatwerk in het Noord-Hollandse grond- en oppervlaktewatersysteem. Daarbij wordt een integrale gebiedsontwikkeling gehanteerd.”

2.4 Waterschapsbeleid

2.4.1 Waterbeheersplan 4, 2010-2015

In het Waterbeheersplan 2010-2015 'Van veilige dijken tot schoon water' beschrijft het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier de doelstellingen voor de periode 2010-2015 voor de drie kerntaken: veiligheid tegen overstromingen, droge voeten en schoon water. Deze taken worden de komende periode sterk beïnvloed door de klimaatverandering en de uitgangspunten van de Europese Kaderrichtlijn Water.

Missie en kerndoelen

De missie van het hoogheemraadschap is erop gericht om ook de komende jaren, ondanks klimaat- en weersveranderingen, Noord-Holland boven het Noordzeekanaal veilig te houden tegen overstromingen en te zorgen voor droge voeten en schoon water. Het kerndoel is vierledig:

Het op orde houden van het watersysteem en dit onder dagelijkse omstandigheden doelmatig en integraal beheren.

De verontreiniging van het watersysteem door directe en indirecte lozingen voorkomen en/of beheersbaar houden.

Het op orde houden van de primaire waterkeringen en overige waterkeringen met een veiligheidsfunctie en deze onder dagelijkse omstandigheden doelmatig beheren.

Het in stand houden en ontwikkelen van een calamiteitenorganisatie die onder bijzondere omstandigheden onmiddellijk operationeel is en die beschikt over actuele calamiteitenbestrijdingsplannen voor veiligheid, wateroverlast en waterkwaliteit.

Uitgangspunten

Het hoogheemraadschap hanteert bij zijn beleid te volgende uitgangspunten:

- Het beheersgebied van het hoogheemraadschap is beveiligd tegen overstromingen.
- Dijkversterking blijft altijd mogelijk.
- Alle inwoners van het beheersgebied van het hoogheemraadschap hebben recht op het afgesproken beschermingsniveau tegen wateroverlast.
- Watersystemen zijn gezond voor mens, plant en dier.
- Problemen worden opgelost waar ze ontstaan.
- Met de watervoorraad wordt zorgvuldig omgegaan.
- Niet alles kan overal.
- Samenwerking staat centraal.
- Water is een ordenend principe in de ruimtelijke ordening.

Het waterbeheer is toekomstgericht.

2.4.2 Raamplan Bescherming tegen Wateroverlast (2004)

In het Nationaal Bestuursakkoord Water (NBW, 2003) zijn afspraken gemaakt over de aanpak van wateroverlast, watertekort en waterkwaliteit voor de komende jaren. Rijk, provincies, waterschappen en gemeenten dienen te anticiperen op veranderende omstandigheden, zoals klimaatverandering, zeespiegelstijging, bodemdaling en toename van verhard oppervlak. Dit noemen we de wateropgave en deze is erop gericht de watersystemen in 2015 op orde te hebben en daarna op orde te houden.

Het beleid dat zich met deze materie bezighoudt wordt aangeduid als 'Waterbeheer van de 21e eeuw' (WB 21). Het bestuur van het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) heeft op 28 april 2004 besloten de aanpak van de wateroverlast prioriteit te geven.

2.4.3 Beheersplan Waterkering 2006-2010

Het beleid van het hoogheemraadschap met betrekking tot waterkeringen, weergegeven in het Beheersplan Waterkeringen 2006-2010, vastgesteld door het college van hoofdingelanden in juni 2006, beschrijft het beleid en de randvoorwaarden voor het dagelijks beheer van de primaire en regionale waterkeringen van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier.

Het beheersplan bestaat uit een hoofdnota en de themanota's:

- Zandige Kust;
- Bouwen;
- Ruimtelijke ordening en beleid;
- Kabels en Leidingen;
- Bekleding van waterkeringen;
- Landschap, natuur, cultuurhistorie en recreatie.

In de themanota's zijn de strategische visies neergelegd met betrekking tot het onderwerp van de nota's, alsmede de uitgangspunten voor beheer en onderhoud. Veiligheid van de waterkeringen is leidend. Voor zover mogelijk wordt hierbij rekening gehouden met aanverwante zaken.

2.4.4 Overige (procesinstrumenten)

De Watertoets

De watertoets is een instrument dat waterhuishoudkundige belangen expliciet en op evenwichtige wijze laat meewegen bij het opstellen van ruimtelijke plannen en besluiten. Het is niet een toets achteraf, maar een proces dat de initiatiefnemer van een ruimtelijk plan en de waterbeheerder met elkaar in gesprek brengt in een zo vroeg mogelijk stadium. De inzet daarbij is om in elk afzonderlijk plan met maatwerk het reeds bestaande waterhuishoudkundige en ruimtelijke beleid goed toe te passen en uit te voeren. Het is niet de bedoeling dat met de watertoets nieuw beleid wordt gemaakt.

Bij het watertoetsproces gaat het erom water van meet af aan mee te nemen in ruimtelijke plannen en besluiten. Daarvoor is in een zo vroeg mogelijk stadium overleg nodig met de waterbeheerder. Het gaat dus niet om een beoordeling achteraf, maar om vroegtijdige en actieve inbreng van de waterbeheerder en maatwerk voor elk plan.

De Waterwet en de Keur Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2009

De Waterwet is een integratiewet van negen wetten die betrekking hadden op het waterbeheer. De doelstellingen van de wet die gericht zijn op het watersysteem zijn:

- voorkoming en waar nodig beperking van overstromingen, wateroverlast en waterschaarste;
- bescherming en verbetering van de chemische en ecologische kwaliteit van watersystemen;
- vervulling van maatschappelijke functies door watersystemen.

Voor handelingen in oppervlaktewaterlichamen is onder de Waterwet in beginsel nog maar één watervergunning vereist, waarin alle aspecten van het waterbeheer integraal worden getoetst. Een watervergunning van HHNK is op grond van de wet in ieder geval vereist voor:

- het brengen stoffen in een oppervlaktewaterlichaam (art. 6.2 lid 1);

- met behulp van een werk, niet zijnde een openbaar vuilwaterriool, water of stoffen te brengen op een zuivering technisch werk (art. 6.2 lid 2);
- het brengen van water in of onttrekken aan een oppervlaktewaterlichaam (art. 6.5);

Voorts is op grond van artikel 6.6 Waterwet en nader uitgewerkt in hoofdstuk 6 van het Waterbesluit HHNK bevoegd om bij verordening (keur) nadere regels te stellen voor het gebruik van watersystemen. HHNK heeft van deze bevoegdheid gebruik gemaakt. De verordening is op 18 november 2009 vastgesteld als Keur Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier 2009. Als de regulering bij beschikking leidt tot een vergunning of ontheffing is er op grond van artikel 6.13 Waterwet eveneens sprake van een watervergunning. In de Keur is vastgelegd dat in principe tevens een watervergunning van HHNK is vereist voor de volgende handelingen:

- Het op een aantal wijzen gebruik maken van een waterstaatswerk anders dan in overeenstemming met de functie (artikel 4.1 Keur HHNK).
 - Het door verhard oppervlak versneld tot afvoer laten komen van neerslag (artikel 4.2 Keur HHNK).
 - Het af- en aanvoeren, lozen en onttrekken van water aan kwetsbare oppervlaktewater-lichamen en gebieden (artikel 4.5 Keur HHNK).
 - Het af- en aanvoeren, lozen en onttrekken van nader aangeduide hoeveelheden water aan (artikel 4.6 Keur HHNK).
 - Het onttrekken van grondwater en infiltreren van water in de bodem, (artikel 4.9 Keur HHNK).
 - Voor een aantal specifiek omschreven handelingen heeft HHNK op 13 oktober 2009 tevens een set van algemene regels vastgesteld. Voor deze handelingen geldt een vrijstelling van de vergunningplicht. Voor de volgende handelingen gelden binnen een specifiek toepassingsgebied algemene regels:
 - beschoeiingen;
 - steigers en vlonders;
 - kabels en leidingen;
 - lozingswerken;
 - natuurvriendelijke oevers;
 - werken en beplantingen langs oppervlaktewaterlichamen;
- kleine of kortdurende grondwateronttrekkingen en infiltraties.

2.5 Gemeentelijk beleid

2.5.1 Waterplan 'Zaans Blauw'

Het Waterplan Zaanstad 'Zaans Blauw' (maart 2006) geeft een visie op het samenspel van waterbeheer en ruimtelijke ordening. Het gaat daarbij om het gewenste functioneren van het watersysteem zelf (de doelstellingen op het gebied van waterkwantiteit en waterkwaliteit); de ruimtelijke inpassing van het water (belevingswaarde, recreatiefgebruik) en de wijze waarop de samenwerking tussen de gemeente en het Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier kan worden versterkt. Doel van het waterplan is realisatie van een veilig, schoon, aantrekkelijk en goed te beheren watersysteem in Zaanstad. Het plangebied ligt in de polder Oostzaan. Voor deze polder is een gebiedsgerichte uitwerking opgenomen in het Waterplan waarmee rekening zal worden gehouden bij de uitwerking.

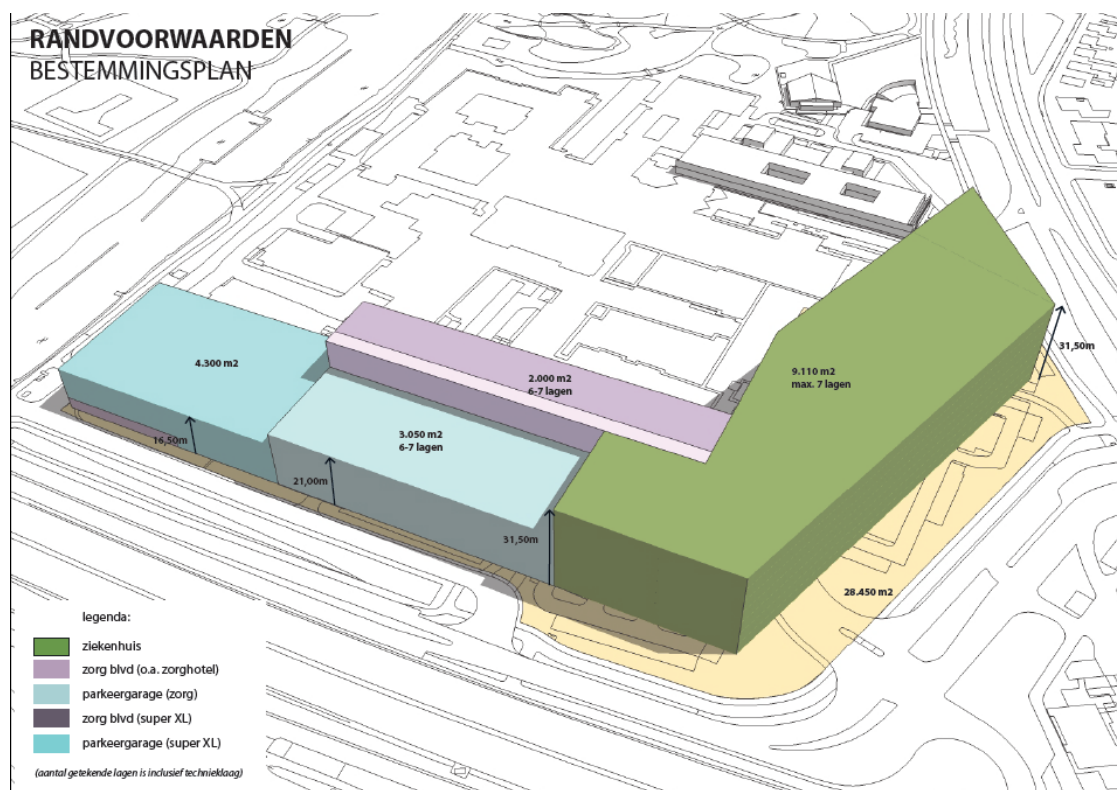
3 HUIDIGE SITUATIE EN VOorgenomen BESTEMMINGSPLAN WIJZIGING

Momenteel bestaat het gebouwencomplex uit een groot aantal gebouwen die bijna allemaal verbonden zijn door middel van aanbouwen of verbindingsgangen. Het noordelijk deel van het terrein is in gebruik als parkeergelegenheid en het zuidelijk deel van het gebied is parkachtig aangelegd met vijverpartijen, plantsoenen en bankjes. Daarnaast zijn er verschillende bijgebouwen voor onder andere de technische dienst, een kinderdagverblijf en de ambulance. Zie figuur 2 voor de luchtfoto van het Zaans Medisch Centrum.

Figuur 1 Luchtfoto Zaans Medisch Centrum (bron: googlemaps)

Het Zaans Medisch Centrum is verouderd en is toe aan vernieuwing. Daarom hebben de Gemeente Zaandam en het Zaans Medisch Centrum het voornemen om het Zaans Medisch Centrum te slopen en te herbouwen in de vorm van een ziekenhuis met een ruim opgezette zorgboulevard. Hiervoor hebben zij een stedenbouwkundig Masterplan opgesteld. De nieuwbouw moet bestaan uit een flexibel en duurzaam complex, met een park, woningen en parkeerplaatsen, passend binnen de stedelijke omgeving van Zaandam, zie figuur 3 voor een schets van het voorkeursmodel van het nieuwe ziekenhuis, waarin de ruimtelijke randvoorwaarden die aan het bestemmingsplan worden gesteld, staan benoemd. Er wordt ruimte geboden aan 1100 parkeerplaatsen. De datum van gereedheid (exclusief verhuizing) is gepland in januari 2016.

Figuur 2 Randvoorwaarden aan bestemmingsplan ZMC

4 WATERHUISHOUDKUNDIGE GEBIEDSBESCHRIJVING

4.1 Inleiding

In dit hoofdstuk wordt de huidige waterhuishoudkundige situatie in het plangebied voor de volgende aspecten beschreven:

- Oppervlaktewater;
- Grondwater;
- Kunstwerken;
- Waterkering;
- Afwatering;
- Beheer en onderhoud.

4.2 Oppervlaktewater

Het plangebied ligt in de polder Oostzaan. Ten oosten van het plangebied ligt de Gouw. In het plangebied zijn geen waterkeringen en is er geen oppervlaktewater aanwezig. Oppervlaktewater is in de omgeving van het plangebied aanwezig in de vorm van de waterpartijen in het Burgemeester in 't Veldpark, dat zich ten zuiden van het plangebied bevindt. Deze waterpartijen staan in open verbinding met de Gouw. Het polderpeil in de polder Oostzaan is NAP -1,45 m. De polder en de waterpartijen in het park staan in open verbinding met de Gouw. Het waterbergend vermogen in de polder is voldoende. Wel zal de toename aan verhard oppervlak gecompenseerd moeten worden door het realiseren van extra berging. Bij het dempen van oppervlaktewater zal dit voor 100% gecompenseerd moeten worden.

4.3 Grondwater

Het maaiveld in het plangebied ligt op circa 0,2 m-NAP. In het DINOLoket van TNO zijn in de directe omgeving geen peilbuizen beschikbaar. Een gedetailleerde beschrijving van de grondwaterstand is daarom nog niet te geven. Op basis van gegevens uit het bestemmingsplan Rosmolenwijk ligt de grondwaterstand ter plaatse van het Roggeplein op van circa -1,3 m-mv. Verwacht wordt dat de grondwaterstand ter plaatse van het ZMC zich bevindt op een diepte van circa 1 m-mv omdat het grondwaterpeil het peil van het oppervlaktewater (1,45 m-NAP) volgt.

In november 2012 zijn er door GRS Spijker milieu grondwaterstandsmetingen verricht (zie figuur 4). Hieruit blijkt dat de grondwaterstanden binnen het plangebied van oost naar west oplopen.

Het plangebied bevindt zich niet in een grondwaterbeschermingsgebied en er zijn geen klachten over grondwateroverlast bekend.

Figuur 4 Gemeten grondwaterstanden ZMC

4.4 Kunstwerken

Binnen het plangebied zijn geen kunstwerken aanwezig.

4.5 Keringen

Binnen het plangebied bevinden zich geen waterkeringen.

4.6 Beheer en onderhoud

In de huidige situatie zijn geen watergangen binnen het plangebied aanwezig.

4.7 Riolering

Binnen het plangebied ligt een gemengd rioolstelsel. Het huidig ziekenhuis loost zowel aan de westkant als aan de oostkant op dit gemengde stelsel van de gemeente Zaanstad.

De riolering is onderdeel van het bemalingsgebied R107. het rioolgemaal R107 staat tussen het ziekenhuis en de Gouw.

5 WENSEN, EISEN EN RANDVOORWAARDEN

5.1 Uitgangspunten Hoogheemraadschap

Het waterschap hanteert bij de advisering in kader van de watertoets een aantal uitgangspunten (richtlijnen in de vorm van een checklist Wateraspecten). De initiatiefnemer dient bij de planvorming invulling te geven aan deze uitgangspunten. De navolgende (belangrijkste) aandachtspunten van toepassing op het plangebied:

Waterkwantiteit:

- Dempen = graven; 100% compensatie van gedempt oppervlaktewater binnen het plan- of peilgebied.
- Compensatie van toename verharding afhankelijk van o.a. de toelaatbare peilstijging, afvoercapaciteit en rioolstelsel.
- Waar mogelijk en wenselijk verbetering van de waterhuishouding in samenwerking met het hoogheemraadschap door realisatie van extra waterberging (evt. in combinatie met natuur, openbaar groen of recreatie).

Voor de toename van verharding geldt dat deze gecompenseerd moet worden met nieuw water indien de toename leidt tot een versnelde afvoer van het hemelwater naar het oppervlaktewater. De benodigde compensatie van toename verharding is afhankelijk van de toelaatbare peilstijging, de afvoercapaciteit en het rioolstelsel. Voor dit plangebied is de compensatie door HHNK gesteld op 15% van de toename van het verhard oppervlak.

HHNK ziet de compensatie bij voorkeur in de vorm van nieuw open water binnen het plangebied. Indien dit binnen het plangebied niet mogelijk is, moet dit in ieder geval binnen het peilgebied gebeuren. Mogelijkheden hiervoor zijn het graven van nieuwe waterpartijen of het verbreden van bestaande.

Waterkwaliteit:

Realisatie van doorspoelbaar watersysteem door:

- Ontsluiting van doodlopende watergangen en
- geen nieuwe doodlopende watergangen.
- Voorkomen van ‘snipper-blauw’ (vijvers met stilstaand water, geïsoleerde slootjes e.d.)
- Voorkomen van vervuiling van oppervlaktewater:
 - door het beperken van de toepassing van:
 - koperen, loden of zinken dakbedekking;
 - chemische onkruidbestrijdingsmiddelen;
 - verduurzaamd hout als oeverbeschoeiing;
 - door het zoveel mogelijk beperken van bladval in het oppervlaktewater
- Voorkomen van directe afstroming van potentieel vervuild regenwater op het oppervlaktewater
- Waar mogelijk aanleg van natuurvriendelijke oevers (zoals plasbermen en rietoevers). Dit kan extra waterberging opleveren. Het HHNK wil dat deze oevers langs openbare gronden worden en niet achter particulieren tuinen.

Afvalwaterketen:

- Afkoppelen/niet aankoppelen van verhard oppervlak
- Aangeven of en hoe een toename van het (vuilwater) aanbod in het riool wordt verwerkt.
- In nieuwe gebieden geen regenwater naar de rioolwaterzuivering, maar naar het oppervlaktewater afvoeren of infiltreren.

Beheer en onderhoud nieuw oppervlaktewater:

- Watergangen en kunstwerken zodanig dimensioneren dat deze door het hoogheemraadschap varend kunnen worden onderhouden (in de regel geldt dat sloten met een breedte van minimaal 6 meter en een diepte van 1 meter hieraan voldoen).
- Indien geen varend onderhoud mogelijk of wenselijk is, rekening houden met een of twee onderhoudsstroken (ongeveer 5 meter breed) langs watergangen.
- Oppervlaktewater binnen nieuwe stedelijke gebieden kan in onderhoud worden overgenomen door het hoogheemraadschap. Hierover moeten in een vroeg stadium van de planvorming afspraken worden gemaakt.

6 TOEKOMSTIGE SITUATIE

6.1 Watersysteem

In Figuur 3 is een schets van het voorkeursmodel opgenomen. De zorgboulevard heeft een ruimtebeslag van 2.000 m² bruto vloeroppervlak. Daarnaast komen er 1100 parkeerplaatsen.

Totaal wordt er circa 7.350 m² aan parkeergelegenheid gerealiseerd. Het totale bouwvlak van het nieuwe ziekenhuis beslaat 9.110 m². Door de bouw zal de verhardingstoename circa 3500 m² bedragen. Wanneer de bouw gereed is, zal het oude ZMC worden gesloopt.

Hoe het gebied, waar zich nu het oude ziekenhuis bevindt, zal worden ontwikkeld is nog niet in detail bekend. Een van de mogelijkheden is woningbouw. Het is aannemelijk dat bij de ontwikkeling van het gebied waar zich nu het ZMC bevindt, de verhardingstoename zal afnemen. De reële verwachting is dat de verhardingstoename door de bouw van het nieuwe ziekenhuis wordt gecompenseerd door de afname aan verharding bij de ontwikkeling van de rest van het plangebied.

Er is dus feitelijk sprake van een gefaseerde ontwikkeling. In de eerste fase wordt het nieuwe ziekenhuis gebouwd. In deze fase is er sprake van een benodigde watercompensatie van $3500 \times 0,15 = 520$ m² open water (eis is 15% van de verhardingstoename compenseren). In de tweede fase, wanneer het huidige ziekenhuis is gesloopt, is het aannemelijk dat bij herontwikkeling van deze locatie (tot bijvoorbeeld woningbouwlocatie) het verhardingspercentage zal verminderen.

Echter in de toekomst kijken brengt een grote mate van onzekerheid met zich mee. Daarom is in overleg met het Hoogheemraadschap besloten om de benodigde compensatie van 520 m² uit de eerste fase wel in beeld te houden waarbij gebruik zal worden gemaakt van de waterbank. Bij invulling van de plannen voor de tweede fase zal de totale verhardingswijziging in beeld gebracht worden. Indien noodzakelijk zal binnen het plangebied, in aansluiting op het bestaande oppervlaktewater in In het Veldpark, extra wateroppervlakte gerealiseerd worden. In het bestemmingsplan is hiermee rekening gehouden. Op deze manier blijven de waterhuishoudkundige belangen voldoende geborgd.

6.2 Riolering

In de huidige situatie is een gemengd riool aanwezig. Het hemelwater wordt via dit riool afgevoerd naar de zuivering. In de toekomstige situatie wordt een gescheiden stelsel aangelegd. Bij nadere uitwerking van het plangebied zal in nauw overleg met het waterschap worden bepaald hoe dit stelsel wordt ontworpen en waar het hemelwater op geloosd kan worden.

In de toekomstige situatie wordt het afvalwater conform de huidige situatie op het gemengde stelsel geloosd. HHNK streeft naar een gescheiden rioleringssysteem, waarin hemelwater is afgekoppeld en wordt afgevoerd naar het oppervlaktewater en vuilwater via het dwa-riool wordt afgevoerd naar de RWZI. Het hemelwater wordt in de toekomstige situatie afgekoppeld van de riolering. Hierdoor neemt de druk op de riolering af. Het hemelwater zal via een zuiverende voorziening op het oppervlaktewater worden geloosd.

Het Hoogheemraadschap heeft aangegeven dat zij binnen dit plan ook kansen ziet om het afvalwater afkomstig van het ziekenhuis, op locatie te zuiveren voordat dit afvalwater op het gemeentelijk riool wordt geloosd. Afvalwater uit ziekenhuizen blijkt namelijk voor een groot deel verantwoordelijk voor onder andere hormonen die in het water terecht komen. Door het afvalwater bij de bron te behandelen, voordat het verdund wordt met het overige afvalwater, is een efficiënte zuivering mogelijk van hormoonhoudend afvalwater.

Bij nadere uitwerking van het plan zal, in nauwe samenwerking met het Hoogheemraadschap, worden onderzocht of dit mogelijk is.

6.3 Waterkering

Sloop en nieuwbouw mag geen negatief effect hebben op de waterkerende veiligheid. Er wordt niet gebouwd in of binnen de beschermingszone van een waterkering.

6.4 Hemelwaterkwaliteit

De notitie "Omgaan met regenwater en riolering 2010" van HHNK heeft als uitgangspunt dat in de meeste situaties het afvloeiend hemelwater schoon is en zonder verdere restricties in het oppervlaktewater, bodem of hemelwaterstelsel mag worden geloosd. Om in de toekomst afkoppelen mogelijk te maken, moet het gebruik van uitloogbare materialen, zoals lood, koper en zink, bij de bouw worden voorkomen.

6.5 Overige toekomstige ontwikkelingen

In de toekomst zal het huidige ziekenhuis worden gesloopt en zal herontwikkeling plaatsvinden. Het is nog niet volledig bekend hoe dit gebied wordt ontwikkeld. Bij de uitwerking van dit deelgebied zal het Hoogheemraadschap nauw betrokken worden.

7 COLOFON

Opdrachtgever	: Zaans Medisch Centrum
Project	: Watertoets wijziging bestemmingsplan ZMC
Dossier	: BA9055-100-105
Auteur	: Michiel Dorrestein
Bijdrage	:
Interne controle	: Sabine van Paassen
Projectleider	: Sabine van Paassen
Projectmanager	: Hanneke de Vries
Datum	: 14 maart 2013
Naam/Paraaf	:

Sv Paassen

DHV B.V.

BIJLAGE 1 Reactie Hoogheemraadschap op concept WHP

Geachte heer Dorrestein, beste Michiel,

Onderstaand de reactie van het hoogheemraadschap op het concept watertoetsdocument voor de nieuwbouw van het Zaans Medisch Centrum

Beleidskader paragraaf 1.3:

Ruimte voor de rivieren is niet van toepassing op ons beheergebied aangezien we geen rivieren hebben.

In bijgevoegd document de vigerend beleidsdocumenten die opgenomen kunnen worden in het rapport.

In paragraaf 2.5.1. wordt gesteld:

'In paragraaf Het plangebied valt binnen het in het waterplan benoemde deelgebied de Krommenie.'

Dit klopt niet. Het ZMC ligt in de polder 'Oostzaan' in plaats van 'Krommenie'

Afvalwater en riolering

In paragraaf 6.2 wordt gesproken over het afvalwater en de riolering. Het is inderdaad uitgangspunt om bij nieuwe ontwikkelingen uit te gaan van gescheiden stelsel.

Afhankelijk van de verwachte vervuiling (van bijvoorbeeld parkeerplaatsen) kan er mogelijk nog een zuiverende randvoorziening worden aangebracht alvorens er op het oppervlakte watersysteem wordt geloosd.

Ander innovatieve oplossingen zijn infiltrerende verhardingen aan te brengen waarbij de parkeerplaatsen bijvoorbeeld kolkloos kunnen worden aangebracht.

Aanvullend op bovenstaande rioleringsaspecten ziet het hoogheemraadschap binnen dit plan ook een kans om het DWA-water afkomstig van het ziekenhuis zelf een extra zuivering te geven alvorens het op het gemeentelijke rioolstelsel wordt geloosd.

Afvalwater uit ziekenhuizen blijkt namelijk een groot deel verantwoordelijk voor o.a hormonen die in het water terecht komen. Door dit afvalwater bij de bron te behandelen voordat het verdund met het overige afvalwaterwater is een efficiënte zuivering mogelijk van het hormoonhoudend afvalwater.

Compenserende Maatregelen Watersysteem

In paragraaf 5.1 wordt een compensatie% van 10% genoemd. In de polder Oostzaan is het gebruikelijke compensatie% echter 15%.

In paragraaf 6.1 wordt gesteld dat de voorgestelde nieuwbouw in totaal een verhardingstoename met zich meebrengt van ca 3500 m².

Als ik de getallen die hier staan genoemd van elkaar aftrek kom ik overigens niet uit op 3500 m². Graag een duidelijk overzicht met alle getallen nog toevoegen.

Bij een compensatie van 15 % in de polder Oostzaan dient er dus $3500 \times 0,15 = 520$ m² oppervlaktewater worden gecompenseerd.

Indien in de toekomst het bestaande ziekenhuis gesloopt wordt en vervangen wordt door woningbouw is de verwachting dat de verharding in totaal meer dan 3500 m² zal afnemen.

DHV B.V.

Het hoogheemraadschap kan meegaan in de gedachte dat er uiteindelijk geen verhardingstoename zal zijn. Echter in de toekomst kijken brengt een grote mate van onzekerheid met zich mee.

Daarom is het voorstel om de benodigde compensatie van 520 m2 uit de eerste fase wel in beeld te houden waarbij gebruik zal worden gemaakt van de gemeentelijke waterbank.

De waterbank is een gezamenlijk instrument van de gemeente Zaanstad en het hoogheemraadschap. Contactpersoon bij de gemeente is Hans Grotenbreg (zie cc). Indien er in de tweede fase een afname van de verharding plaatsvindt en er dus geen compensaties noodzakelijk zijn dan zal het bedrag van 520 m2 weer ongedaan maken.

Het is in dit geval op deze wijze mogelijk aangezien er een positief saldo op de waterbank staat en de fase 1 en 2 van dit project zijn direct met elkaar verbonden waardoor de verhardingen ook met elkaar verrekend kunnen worden.

Op deze manier blijven de waterhuishoudkundige belangen voldoende geborgd.

Door gebruik te maken van de waterbank vervalt de noodzaak van bijvoorbeeld een wadi. Hoewel het vertragen van de waterafvoer altijd wenselijk is, is het door de relatief hoge grondwaterstanden nog maar de vraag of een wadi een realistische oplossing is (in een van oorsprong veenweidegebied).

In paragraaf 5.1 wordt in de onderste regel nog ingegaan op natuurvriendelijke oevers. Aanvulling hierop is dat HHNK deze oevers langs openbare gronden gerealiseerd wil zien en niet achter particulieren tuinen.

Ik vertrouw erop dat je zo voldoende bent geïnformeerd.

Met vriendelijke groeten,

John van Diepen
Regio adviseur Laag Holland
Afdeling Watersystemen
Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier
Postbus 250
1700 AG Heerhugowaard
Bezoekadres:
Bevelandseweg 1, Heerhugowaard
T: 072-5827229
E: j.vandiepen@hhnk.nl

Van: Dorrestein, Michiel [<mailto:michiel.dorrestein@rhdhv.com>]

Verzonden: donderdag 20 december 2012 11:49

Aan: Diepen, John van

Onderwerp: informele toetsing Ontwikkeling ZMC

DHV B.V.

Laan 1914 nr. 35

3818 EX Amersfoort

Postbus 1132

3800 BC Amersfoort

T (033) 468 20 00

F (033) 468 28 01

www.dhv.nl